

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. *Transport av høy.*Fylke: *Sogn og Fjordane*

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: *Davik*

Emne:

Bygdelag: *Emdal og Davik*Oppskr. av: *J. Nordstabbakke*Gard: *Emdal-Skealand-Davik*(adresse): *Davik*G.nr. *14-25* Br.nr.A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. På mindre gørdar og husmansplasser hadde dei ikkje heit. Husmansplasser her vi ikkje lenger. Ein er no skulle i sei i utmarka. Her ikkje var utmark skilt dei siste 20 år. Det kunne vel vera nokre smidbrukarar som ~~var~~ ser litt lenger i utmarka, men nøyen stor skilnad var det ikkje. Her på desse plassen var det strand skilt, og då måtte dei so høyet heim i slida. Dei som ikkje hadde heit, laut vera høyet på ryggen.

2. På innmarka er her mange stader bratt og skogvokse. Det kallar ein bergslätt. Her brukte ein for delvis enda å dra det på sloje. Her mykje ein drag på kvar sloje var avhengig av kor lett det var å dra. Ein kunne noka dra eit hestlas. Men ein laut ofte vera høyet fram til slo-vegen. Dei brukte ein å vera det i "Borstein". Borsteinen var lange, kunne unninga kullt av rogn, hegg o.l. Hring loppur lulla dei litt høy. Den ender la dei

så nedover bakken. Når dei så skulle
 bera, ~~halla~~ kom den under til å kvila mot
 skulderna, og så greips dei om hjertk-
 enden med bice hendene. Vor dei så
 ute og gjekk i feilg luring, så var det
 berre å sleppa taket, så for bice utan
 at ein sjelv fygde med ulfor. Stogane
 måtte alltid listast frammanpå, og
 dei måtte listast fast og slipa at dei
 var eigast bak.

Når trøyet var burt - var det kjørt
 inn - der det let seg gjera og dei
 hadde best. Ellers måtte dei bera
 det inn. Det bære høyet bær ein og
 ber framleis i børslog. Det er bær-
 dublet med hord av tre i bukta.
 Dei stakk armene inn under
 laget - bera i falle - Det var om å
 gjera å få laget bora godt opp på
 skuldrene, så inn heldt hendene
 over koudet. Sig ho ned på ryggen
 var ho tung å bera. Ein må helst
 ha inn med å hjelpe til å få bora på.
 Han står bak og lytte under. Roma
 lyt vera med - hjelpe til stikt som
 dei kan gjera - h. d. hjelpe til å
 få bora på og dra av det lause
 trøyet så ho ikke "draga". Når ein
 skulle få in - høy med på feilge
 plasser, brukte ein å spenne det
 ulfor sord og hammer, men reinere
 brukte ein meis. Det var laga som
 grov snar av vanlyg lag. Det var
 mange slags storlikor. Summe kunne

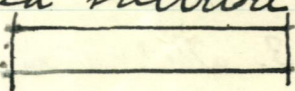
vera smá, men andre kunne vera sí
 store at det i kvost fell vor til hestlass.
 Disse kunne ein rulle heilt ned til
 hesje-plassum. Det kalle dei á „meie“
 trøyet. Då dei tok til á brúna løyphung,
 slutta dei litt etter kvost med meis.
 No brukar ein løyphung. Du vort
 tekne i bruk her ikring for um 50 år
 sidan. Kiper brukar ein ikkje til
 á vera hóg i. Heller ikkje ville ein
 Orimot brukte ein, og deris undi bice
 til á vera rikoyet fram til hessa. Det
 er laga av 2 slenger med breidde
 over, eller istaden for breidde
 kunne ein bruke tog.

3. Allt trøyet som ein kunne fi fram
 på rimelig måte tok ein him som
 sumaren, men ein hadde og utmark-
 lóe eller boalóe, og det trøyet som
 vort teke inn der, vort trøytt inn
 heim på snáfor

4. Fir hógkøyning om summum brukar
 dei langvogn med 2 hjul. På Davids
 prestgård tok dei i fjer ein firehjuls
 vogn med grindar på. Det er den
 einaste i bygda. Hjulstadar er ikkje
 i bruk. Ein brukar ikkje ordet
 slide om hógvogn. Ein brukar
 vanlige ord om vognar. No sítt ein
 er dei byrja á brukar grindar på
 dei; men det er ikkje vanleg undi.
 No mykje ein kan to på kvost lott
 avtung av hringet - um 4 bice, eller
 der anlag. Er det bratt, brukar ein

slide tie i køyra det pi, men det ^{er} same
slags slide som ein køyre med pi sni-
fôr. Den er utan skarring.

Lasset verk fyrst godt saman. Ein ligg på
lasset og ligger, og ein sender køyel opp.
Det er ingen skilnad på siste lass og
dei andre. Ein pussar alltid well
opp eller siste lass.

Ein brukar køyting. Ein festor køyel
i frunte under av tanga. Køyel går så
ned under vagna og allom og opp i
bakreste ende av tanga, og ^{så} gjør ein
godt tie. Køyel festor ein kring under
på tverrest i køytinga. Køytinga
er 2 lange, slike stenger med tverre
på bae under, om lag slik:

Har ikke troget at det skulle vera
nokon visst samkøve køyelakten
og lasset eller mellom sammensatt
og vintrelase. Ein brukar aldri
mer enn ein hest for lasset.

5. Samslallor finst her ikke og
kor i kvart fall ikke vare dei
siste 60-70 år.

6. Ii bialademe køyres dei hvor
for seg.